

عنوان مقاله:

تنوع گونه ای در اشکوب های درختی و علفی و ارتباط آن با برخی مشخصه های توده جنگلی راش در جنگل های هیرکانی (مطالعه موردی: جنگل سوادکوه- مازندران)

محل انتشار:

فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره 22، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسنده:

کامبیز ابراری واجاری - دانشیار، گروه جنگلداری، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه لرستان

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: ترکیب گونه های درختی یک مشخصه اساسی بوم سازگان جنگل می باشد و یک هدف مهم بوم شناسان آگاهی از عوامل اصلی است که الگوی تنوع زیستی را توضیح می دهند. ساختار عمودی جنگل یکی از ویژگی های جنگل بوده که در مدیریت بوم سازگان مورد توجه می باشد. هدف از این تحقیق بررسی ارتباط تنوع گونه ای در اشکوب های درختی با برخی مشخصه های توده جنگلی راش در جنگل های سوادکوه مازندران بوده است. روش بررسی: در تحقیق حاضر، به جمع آوری داده ها از ۲۴ قطعه نمونه ۴۰۰ متر مربعی در یک شبکه آماربرداری ۱۵۰×۱۰۰ متر در توده جنگلی راش (*Fagus orientalis* Lipsky) در شمال ایران (سوادکوه) در سال ۱۳۹۲ اقدام شد. شاخص غنای علفی و درختی (شمارش تعداد گونه)، شاخص تنوع و یکنواختی در اشکوب های درختی و علفی برای هر قطعه نمونه محاسبه شد. ارتفاع، قطر برابر سینه و قطر تاج درختان راش هر قطعه نمونه اندازه گیری شدند. همچنین ضخامت لاشبرگ و هوموس در مرکز و چهار جهت قطعه نمونه مورد اندازه گیری قرار گرفتند. یافته ها: نتایج نشان داد که توده جنگلی مورد مطالعه شامل ۷ گونه درختی راش، ممرز، شیردار، توسکای ییلاقی، افراپلت، نمدار و گیلان وحشی است. تعداد ۲۳ گونه علفی متعلق به ۲۱ خانواده گیاهی در زیر اشکوب درختان جنگلی شناسایی شدند. اختلاف معنی دار بین اشکوب های درختی از نظر شاخص غنا و تنوع گونه ای مشاهده شد ($p < 0.01$)، و بیشترین مقدار میانگین به اشکوب اول اختصاص داشت. غنای گیاهان علفی با ضخامت لاشبرگ همبستگی منفی معنی دار نشان داد ($p < 0.05$)، شاخص غنای درختی با ارتفاع و قطر برابر سینه ($p < 0.05$)، و نیز شاخص تنوع و یکنواختی با فراوانی راش همبستگی منفی معنی دار داشت ($p < 0.01$). بحث و نتیجه گیری: به طور کلی می توان اظهار نمود که بیشترین میزان شاخص های غنا و تنوع درختی در اشکوب فوقانی توده مورد نظر مشاهده می شود که می تواند به علت رقابت، سرشت گونه درختی باشد. توصیه می شود در عملیات جنگل شناسی، تنوع گونه ای درختی در اشکوب های مختلف مورد توجه قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

اشکوب های درختی، تنوع گونه ای، جنگل هیرکانی، راش، گیاهان علفی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1287448>

